

TILSYNS- RAPPORT

Universitetet i Stavanger

Periodisk tilsyn med systematisk kvalitetsarbeid

2021

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Institusjon	Universitetet i Stavanger
Sakkyndige	Sofie Carlsen Bergstrøm, Inga Bostad (komitéleder), Peder Hofmann og Anneline Røssland
Dato for vedtak	16.12.21
NOKUTs saksnummer	18/09479

Forord

NOKUT fører tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og skal bidra til kvalitetsutvikling ved institusjonene. Dette gjør vi blant annet gjennom å føre tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid. Alle norske universiteter og høyskoler er pålagt å ha dokumenterte interne systemer for kvalitetssikring av utdanningen. Det skal ikke gå mer enn åtte år mellom hvert tilsyn med en institusjons systematiske kvalitetsarbeid.

Denne tilsynsrapporten består av innstillingen fra den sakkyndige komiteen (kap. 1–5) og Universitetet i Stavangers uttalelse til den sakkyndige komiteens vurderinger (kap. 6). Disse dokumentene var grunnlaget for behandlingen i NOKUTs styre 16. desember 2021, hvor følgende vedtak ble fattet:

Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Stavanger er tilfredsstillende: Alle krav i universitets- og høyskoleloven §§ 1-6 og 4-3 (4), studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2) og studietilsynsforskriften § 4-1 er oppfylt.

Den sakkyndige komiteen hadde følgende sammensetning:

- Inga Bostad, professor ved Universitetet i Oslo (komiteleder)
- Anneline Røssland, førstelektor ved VID vitenskapelige høyskole
- Peder Hoffman, leder for utdannings- og forskningsavdelingen ved Kungliga Musikhögskolan i Sverige
- Sofie Carlsen Bergstrøm, student ved NTNU Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet (uteksaminert juni 2021).

Den sakkyndige komiteen har vurdert det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Stavanger basert på skriftlig dokumentasjon fra institusjonen og besøk ved institusjonen 13. til 15. september 2021. Komiteen leverte sin innstilling 5. november 2021.

Frødis Maurtvedt, Olve Iversen Hølaas og Birgitte Ulvevadet har vært NOKUTs saksansvarlige i tilsynet. NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Universitetet i Stavanger som har bidratt til komiteens arbeid gjennom å dokumentere kvalitetsarbeidet, delta på intervjuer og annet.

Oslo, 16. desember 2021

Kristin Vinje

Innhold

1 Om tilsynet ved Universitetet i Stavanger.....	6
2 Om Universitetet i Stavanger og organisering av kvalitetsarbeidet	8
2.1 Om Universitetet i Stavanger	8
2.2 Organisering av kvalitetsarbeidet.....	10
3 Vurderinger og konklusjoner for de enkelte kravene	13
3.1 Universitets- og høyskoleloven	13
Kvalitetssikring.....	13
Læringsmiljø	16
3.2 Studiekvalitetsforskriften	18
Krav til systematisk kvalitetsarbeid – periodiske evalueringer	18
3.3 Studietilsynsforskriften	20
Strategi og kvalitetsområder	20
Forankring og kvalitetskultur	22
Ordninger for systematisk kontroll.....	25
Systematisk innhenting av informasjon	27
Bruk av kunnskap fra kvalitetsarbeidet	30
Vurdering og utvikling av institusjonens studieportefølje	33
4 Komiteens konklusjon for institusjonens systematiske kvalitetsarbeid	35
5 Vedlegg til komiteens innstilling til NOKUT.....	36
6 Institusjonens uttalelse til komiteens innstilling	37

Abstract

Since 2003, every Norwegian higher education institution is subject to external quality assurance of its quality work. These reviews are conducted by the Norwegian Agency for Quality Assurance in Education (NOKUT) in compliance with the European Standards and Guidelines (ESG) 2015. A successful completion of a review of the quality work is a prerequisite for the institutions to continue their operations. The reviews are based on the Act relating to universities and university colleges as well as the Ministerial Quality Assurance Regulations and NOKUT's Academic Supervision Regulations. The reviews are carried out by expert committees appointed by NOKUT and are based upon comprehensive documentation submitted by the respective institutions on the setup and implementation of their internal quality assurance systems. An examination of the documentation is followed by an on-campus site visit, where institutional key actors, such as leadership, relevant faculty members, administrative staff, and students are interviewed. In 2021, due to the COVID-19 pandemic, all site visits were replaced by digital meetings across two to three days.

The University of Stavanger (UiS) is a state-owned university with a comprehensive range of study programmes and research. The university was established through a fusion of seven university colleges to one in 1994 which was in turn accredited as a university in 2005. UiS is a member of the Europeans Consortium of Innovative Universities (ECIU). Traditionally, UiS consists of autonomous and heterogeneous faculties, which also reflects on the quality assurance system. UiS has a student body of 12 400 students and a faculty consisting of some 1 000 man-years. It offers degree programmes in technology, education, health sciences, social work and welfare, economy and management, hotel management, tourism, artistic studies, culture studies, and media studies.

The review in 2021 was mandated through NOKUT's review in 2020 in which NOKUT identified deficiencies in the quality assurance practices of UiS. UiS was given one year to rectify matters. In 2021, the expert committee concluded that UiS' quality assurance system fulfils each of the legal requirements under the review. The committee was impressed with the efficiency of how UiS reviewed its quality assurance system during a time when higher education institutions processes were hampered by the Covid-19-pandemic. The quality assurance system and practices at UiS are exhaustive and adapted to fit the university's particular needs. UiS has proved to develop links between strategy, quality assurance practices and financial management - links that could be considered pivotal for quality assurance of the overall portfolio of study programmes at a university. The system and practices encompass the study programme portfolio of UiS and ensures continuity and easy flow of information. At its core is a dialogue-based theme which facilitates immediate involvement by students and staff. Additionally, the committee recognised dialogue-based elements UiS implements for the development of its quality assurance system which are paramount for its system adaptation to the quality assurance practices. The committee remarked on minor concerns for further development of the quality assurance system. Finally, the committee recognised dialectic challenges in development of a coherent quality assurance system balancing the needs of autonomous faculties and the institution level.

1 Om tilsynet ved Universitetet i Stavanger

Alle norske universiteter og høyskoler er pålagt å ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen, og NOKUT skal føre periodiske tilsyn med institusjonenes systematiske arbeid med å sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningene. I den forbindelse ble Universitetet i Stavanger (UiS) 29. mai 2019 bedt om å sende inn dokumentasjon på hvordan kvalitetsarbeidet oppfyller gjeldende krav i lov og forskrifter. Den sakkyndige komiteen som vurderte det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiS, konkluderte med at kvalitetsarbeidet hadde vesentlige mangler, og komiteen mente at manglene var av en slik art at institusjonen måtte gjennomføre omfattende tiltak for at de sakkyndige skulle ha tillit til at institusjonens systematiske kvalitetsarbeid sikrer og videreutvikler utdanningskvaliteten. Den sakkyndige komiteen ba UiS om å

- videreutvikle sitt kvalitetssystem slik at det ivaretar alle deler av studieporteføljen og sikrer kontinuitet i kvalitetsarbeidet og informasjonsflyt både oppover og nedover i organisasjonen
- sørge for en tydeligere forankring av kvalitetsarbeidet på institutt- og studieprogramnivå
- sikre at studenter, ph.d.-kandidater og ansatte har gjennomgående medvirkning, og at de får informasjon om kvalitetsarbeidet
- tydeliggjøre hvordan de syv kvalitetsfaktorene skal forstås, og hvilke kilder som skal belyse dem, på ulike nivåer i organisasjonen
- systematisk innhente informasjon fra relevante kilder om kvaliteten i alle sine studietilbud
- sikre gode rutiner for hvordan informasjon om kvalitet skal analyseres, aggregeres og rapporteres, og for hvordan UiS avdekker sviktende kvalitet og iverksetter tiltak
- vise at universitetet gjør strategiske vurderinger av studieporteføljen på bakgrunn av informasjonen som er generert under det nye kvalitetssystemet

NOKUTs styre behandlet saken 23. april 2020, og følgende vedtak ble fattet:

Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Stavanger har vesentlige mangler. Universitetet i Stavanger må rette opp manglene påpekt i universitets- og høyskoleloven § 1-6 og studietilsynsforskriften § 4-1 (2), (4), (5) og (6).

Med bakgrunn i den pågående koronapandemien gir styret direktøren fullmakt til på et senere tidspunkt å fastsette UiS sin frist for oppretting.

Tilsynsrapporten fra 2020 er tilgjengelig på NOKUTs hjemmesider.

Når NOKUTs styre vedtar at institusjonens kvalitetsarbeid har «vesentlige mangler», skal det gjennomføres et nytt tilsyn, med en ny sakkyndig vurdering som følger samme prosess som ved periodisk tilsyn.

Universitetet i Stavanger fikk opprettingsfrist til 9. juni 2021, og nytt tilsyn ble igangsatt etter at ny dokumentasjon ble sendt inn til NOKUT. UiS ble bedt om å sende inn dokumentasjon på hvordan kvalitetsarbeidet oppfyller gjeldende krav i lov og forskrifter på både institusjonsnivå og studieprogramnivå. NOKUT valgte ut følgende studietilbud:

- bachelor i barnehagelærer ved Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora
- bachelor i hotelledelse ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet
- master i utøvende musikk ved Fakultet for utøvende kunstfag
- erfaringsbasert master innen risikostyring og sikkerhetsledelse ved UiS EVU
- ph.d.-programmet i teknologi og naturvitenskap – studieretning «Informasjonsteknologi» ved Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet

På grunn av reise- og forsamlingsrestriksjoner under koronapandemien ble alle NOKUTs tilsynsbesøk i 2021 gjennomført digitalt. Institusjonsbesøket ved UiS fant sted 13.–15. september 2021, og alle intervjuer foregikk i Zoom. Komiteen intervjuet da representanter fra institusjonens øverste ledelse, studentorganisasjonen StOr, studenter med og uten tillitsverv, doktorgradsstudenter, representanter fra forsknings- og innovasjonsutvalget, utdanningsutvalget og læringsmiljøutvalget, dekaner, studentombud, ansatte i utdanningsavdelingen, administrative ledere, studieprogramledere, vitenskapelig ansatte som underviser og/eller har emneansvar i de utvalgte studietilbudene, representanter fra eksterne samarbeidspartnere, instituttledere, leder av Uniped og styremedlemmer.

Vurderingene til den sakkyndige komiteen er basert på dokumentasjon som er mottatt fra institusjonen, og intervjuer under institusjonsbesøket. Oversikt over den skriftlige dokumentasjonen er tilgjengelig i elnnsyn – offentlig elektronisk postjournal.

2 Om Universitetet i Stavanger og organisering av kvalitetsarbeidet

2.1 Om Universitetet i Stavanger

Universitetet i Stavanger er et statlig universitet og et resultat av en sammenslåing mellom syv høyskoler i 1994. I 2005 fikk UiS sin universitetsakkreditering, og UiS er i dag medlem i det europeiske nettverket European Consortium of Innovative Universities (ECIU). ECIU-alliansen samarbeider for å utvikle nye læringsmetoder og utdanningskvalitet og satser på felles masterprogrammer og utvekslingsmuligheter for studenter og ansatte.

Universitetet har en sterk regional forankring, og UiS er lokalisert på tre studiesteder, Ullandhaug, Bjergsted (kunstfagene) og Våland (Arkeologisk museum), alle plassert i Stavanger kommune. Campus Ullandhaug er det største studiestedet, hvor de fleste av universitetets ansatte og studenter er tilknyttet. I 2020 hadde UiS ifølge DBH 12 410 studenter og 1 610 årsverk fordelt på 610 årsverk teknisk-administrative stillinger og 1 000 årsverk vitenskapelige stillinger. Antall studenter per vitenskapelig ansatt er 12,41. Gjennomsnittet for alle norske UH-institusjoner er 12.

I tillegg til Arkeologisk museum har UiS seks fakultet: Det helsevitenskapelige fakultet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet, Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora, Fakultet for utøvende kunstfag og Handelshøgskolen ved UiS. Universitetet har også to nasjonale forskings- og kompetansesentre: Lesesenteret (Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning) og Læringsmiljøsentret (Nasjonalt senter for læringsmiljø og adferdsforskning). UiS er et breddeuniversitet, og under institusjonsbesøket ble komiteen forklart at fakultetene ved UiS tradisjonelt er og har vært svært autonome og forskjellige både i størrelse og organisering. Dette gjennomstyrer hvordan universitetsledelsen også leder universitetet, gjennom både porteføljestylingen, infrastrukturen og kvalitetsarbeidets rammeverk. Universitetet har en bredt sammensatt studieportefølje på bachelor-, master- og ph.d.-nivå samt ulike etter- og videreutdanningstilbud. Studieporteføljen består blant annet av utdanninger innen teknologi, utdanning, helse- og sosialfag, økonomi og ledelse, hotell og reiseliv og kunst-, kultur- og mediefag. UiS skriver i sin redegjørelse at disiplinfagene (real- og samfunnsfag og språk) utgjør et viktig fundament for universitetets tverrfaglige utdanninger.

Universitetsstyret er universitetets øverste beslutningsorgan. Styret har ansvar for at den faglige virksomheten og utdanningene holder høy kvalitet. Det nåværende styret for UiS ble oppnevnt for perioden 2019–2023. Styret skal vedta kvalitetssystemet, godkjenne større endringer i kvalitetssystemet og selv foreslå endringer i systemet når dette er nødvendig. Universitetet har en enhetlig ledelse, med rektor som daglig leder for universitetets faglige og administrative virksomhet. Rektor har det overordnede ansvaret for kvalitetsarbeidet ved UiS. Rektors ledergruppe består av prorektor for forskning, prorektor for utdanning, prorektor for innovasjon og samfunn og direktør for organisasjon og infrastruktur.

Rektoratet har dialog med fagenhetene om det løpende kvalitetsarbeidet gjennom faste ledelsesfora og i de årlige dialogmøtene med fakultetene.

Universitetet i Stavanger og NOKUT

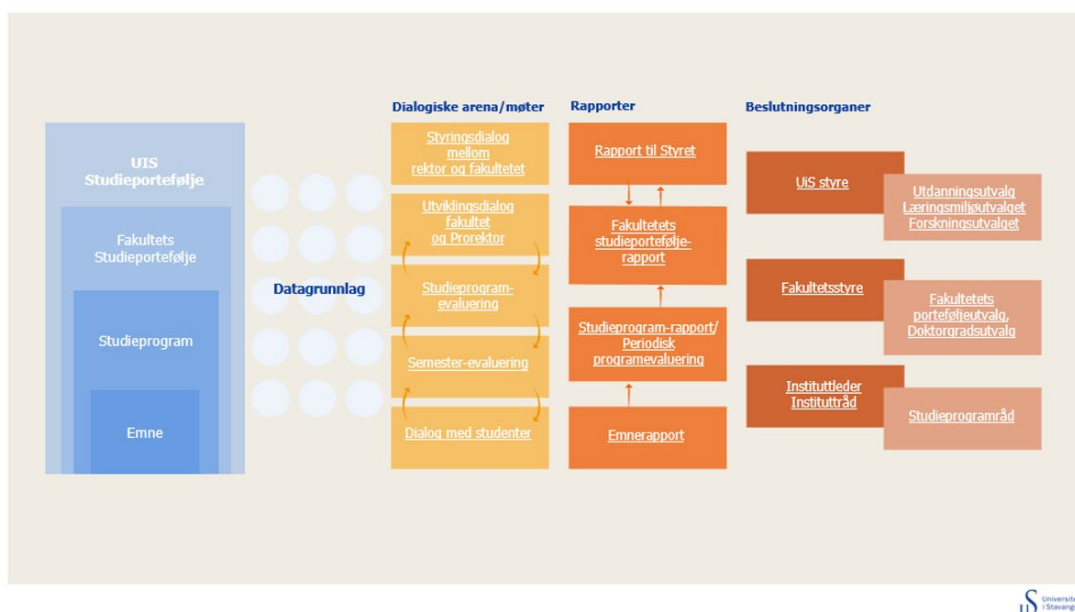
Det er tidligere gjennomført to evalueringer av system for kvalitetssikring ved UiS, i 2004 (Høgskolen i Stavanger) og i 2009. Institusjonen fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent ved begge anledninger. I 2019 ble det gjennomført tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiS, og da fikk universitetet vesentlig mangler.

2.2 Organisering av kvalitetsarbeidet

Kvalitetssystemet

Styret ved UiS fastsatte nytt kvalitetssystem i juni 2020. «Kvalitetssystem for utdanning 2021. Kvalitetsarbeid ved UiS» (heretter kalt «kvalitetssystemet») er en systembeskrivelse som gir retningslinjer for det kontinuerlige kvalitetsarbeidet på tre nivåer for alle studier ved UiS: emne-, program- og studieporteføljenivå. UiS kaller nivåene for «kvalitetsnivåer», og nivåene er det organiserende prinsippet i kvalitetssystemet. Kvalitetssystemet skal også gi tydelige prosess- og ansvarsbeskrivelser for alle ordninger rundt kvalitetsarbeidet ved UiS.

Kvalitetssystemet består av tre deler. Del 1 har overskriften «Kvalitetssystemets oppbygging og formål», og her beskrives mål og kvalitetssystemets byggesteiner. Byggesteinene består blant annet av de tre kvalitets- og rapporteringsnivåene, datagrunnlag, formelle og uformelle fora og utvalg hvor kvalitetsarbeidet gjennomføres, og rollebeskrivelser. Kvalitetsarbeidet i ph.d.-utdanningene skal følge de samme overordnede prinsippene for evaluering og rapportering som utdanningene på bachelor- og masternivå, men for å ivareta ph.d.-utdanningens særegenhet har kvalitetssystemet eksplisitt redegjort for særtrekkene som fører til tilleggsrutiner og et annet datagrunnlag. Kvalitetssystemets byggesteiner er illustrert på denne måten:

Del 3 av kvalitetssystemet kalles «Kvalitetsarbeid i organisasjonen», og her tar kvalitetssystemet utgangspunkt i de ulike kvalitetsnivåene og beskriver tydelige prosess- og ansvarsbeskrivelser knyttet til hvert nivå. Ved «kvalitetsarbeid på emnenivå» redegjøres det

for eksempel for prosessene tidligdialog, standardisert studentevaluering av emne, semesterevaluering og kvalitetssikring av praksis. Kvalitetsarbeid på studieprogramnivå og kvalitetsarbeid på porteføljenivå redegjør tilsvarende for nivåenes viktigste elementer, som for eksempel årlig studieprogramevaluering, tilleggselementer for ph.d.-programmene og fakultetets årlige behandling og rapportering av studieporteføljen. Hver prosessbeskrivelse inneholder hvem som har ansvar, hvem som deltar, tidspunkt og frekvens, formål, datagrunnlag, form og hvordan arbeidet skal dokumenteres.

Som vist i figuren over er én av byggesteinene «dialogiske arenaer/møter». Kvalitetssystemet beskriver at «kvalitetsarbeidet gjennomføres i både formelle fora og i dialogiske møter som ikke har samme formelle status». Selv om de dialogiske arenaene er omtalt som litt mer uformelle, er de likevel beskrevet i kvalitetssystemets del 2, og møtepunktene skal dokumenteres. De dialogiske arenaene er viktige for fagfellesskapet som driver kvalitetsarbeidet fremover. På emnenivå omfatter den dialogiske arenaen blant annet «tidligdialogen», som er en samtale mellom emneansvarlig og studentene. Tidligdialogen skal gjennomføres som en del av undervisningen, og på bakgrunn av samtalen og tilbakemeldinger fra studentene kan det gjøres endringer og justeringer i undervisningen og andre deler av emnet. På studieprogramnivå er dialogarenaen «studieprogramevaluering». Evalueringen skal baseres på flere kilder, blant annet dialoger om kvalitet på emne- og studieprogramnivå. På studieporteføljenivå er arenaene «utviklingsdialog mellom fakultet og prorektor» og «styringsdialog mellom rektor og fakultet». Førstnevnte er dialogmøter som omhandler fakultetets vurdering av studieporteføljen og kvalitetsarbeidet, samt endringer i og dimensjonering av programmene. Styringsdialogen har som formål å gå igjennom alle elementer i virksomhetsstyringen som inngår i universitetets planer og årsrapport, herunder fakultetets utvikling av studieporteføljen, resultatutvikling og kvalitetsarbeid. Figuren over illustrerer kvalitetssløyfe mellom «tidligdialog» og «utviklingsdialog mellom fakultet og prorektor».

Aktørenes ansvar og oppgaver

Del 2 av kvalitetssystemet beskriver universitetets ulike roller og organer. Her beskrives 22 ulike personroller og 11 sentrale utvalg/fora/råd på både institusjonsnivå og fakultetsnivå som skal bidra i universitetets kvalitetsarbeid og kvalitetssystem. Under er noen av de viktigste rollene og organene gjengitt:

Utdanningsutvalget behandler saker om kvalitetsarbeidet på delegasjon fra styret og er universitetets akkrediteringsorgan. Utdanningsutvalget har derfor ansvar for å akkreditere nye bachelor-, master- og ph.d.-utdanninger, godkjenne periodiske programevalueringer og reakkreditere utdanninger. Utdanningsutvalget behandler og gir råd til styret i flere årlige saker om kvalitet i studieporteføljen.

Læringsmiljøutvalget har et særlig ansvar for kvaliteten på omgivelsene som utdanningene tilbys innenfor. Læringsmiljøutvalget skal arbeide med det fysiske, psykososiale, organisatoriske, digitale og pedagogiske læringsmiljøet. Utvalget skal gjennom sin årsrapport legge grunnlag for universitetets systematiske læringsmiljøarbeid og delta i

planleggingen av tiltak for utvikling av læringsmiljøet. Utdanningsutvalget og læringsmiljøutvalget skal samarbeide tett, og møtevirksomheten er koordinert.

Forsknings- og innovasjonsutvalget skal gi råd til styret og ledelsen ved UiS om forskningsstrategi og nye forskningssatsninger. Utvalget har også et ansvar for å utarbeide og forvalte overordnet regelverk, felles retningslinjer og rutiner for ph.d.-utdanningene, og for å legge til rette for kvalitetsarbeid ved ph.d.-utdanningene. Utvalget er også rådgivende organ i saker om akkreditering og etablering, periodisk programevaluering og reakkreditering.

Prorektor for utdanning har det faglige ansvaret for kvalitetsarbeidet i utdanningene ved UiS. Prorektor skal gi råd til rektor og fakultetene i utdanningsspørsmål og bidra til videreutvikling av universitetets samlede portefølje. Prorektor skal videreutvikle det systematiske kvalitetsarbeidet og stimulere til kvalitetskultur internt. Prorektor har årlige utviklingsdialoger med fakultetsledelsen. Formålet er her å legge til rette for omforente vurderinger av utviklingen av fakultetets studieprogramportefølje, planer for dimensjonering av studieplasser og planer om nyetableringer og nedlegginger av studieprogrammer.

Fakultetsstyrene er fakultetenes overordnede organ, med ansvar for kvalitetsarbeidet, læringsmiljøet og studieporteføljen. Fakultetsstyrene skal fremme forslag til rektoratet om etablering/akkreditering og nedlegging av gradsutdanninger for behandling i utdanningsutvalget. Fakultetsstyrene fastsetter også fakultetets strategiske plan og studietilbud på inntil 60 studiepoeng.

Studieporteføljeutvalg blir etablert av fakultetsstyrene og har som oppgave å bistå styret og dekanen i arbeidet med utvikling av fakultetets studieportefølje. Utvalget skal ledes av prodekan for utdanning og består også av studieprogramledere og studenttillitsvalgte.

Institutttråd skal gi råd til instituttleder om strategiske planer for fagområder, studietilbud og det systematiske kvalitetsarbeidet ved instituttet.

Studieprogramråd er et rådgivende organ sammensatt av programmets emneansvarlige og studentrepresentanter. Alle studieprogram på bachelor- og masternivå skal ha et studieprogramråd som ledes av studieprogramleder. Studieprogramrådene har ansvar for en semesterevaluering som er basert på emnerapporter.

Doktorgradsutvalgene skal ivareta ph.d.-utdanningen tilsvarende studieprogramråd for bachelor- og masterutdanninger. Utvalget har ansvar for at det gjennomføres systematisk kvalitetsarbeid i fakultetets ph.d.-program.

Studieprogramledere/ph.d.-programledere har, i samarbeid med instituttleder eller øvrig utdanningsledelse, ansvar for oppfølging og avdekking av kvalitetssvikt. Studieprogramlederen er også ansvarlig for å etablere nødvendige arenaer for kunnskapsutvikling om kontinuerlig kvalitetsarbeid i studieprogrammets fagmiljø.

3 Vurderinger og konklusjoner for de enkelte kravene

3.1 Universitets- og høyskoleloven

Kvalitetssikring

§ 1-6 Universiteter og høyskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen. Studentevalueringer skal inngå i systemet for kvalitetssikring.

Vurdering

Kvalitetssystemet

UiS vedtok nytt kvalitetssystem i juni 2020. I styrevedtaket står det at det er gjennomført et omfattende revideringsarbeid, med bred deltakelse fra institusjonens ansatte og studenter. UiS har videre dokumentert møter med alle fakulteter for å presentere og forankre kvalitetssystemet og den nye digitale utgaven av systemet.

Universitetet skriver i sin redegjørelse til NOKUT at kvalitetssystemet og andre dokumenter som er styrende for det systematiske kvalitetsarbeidet ved universitetet, skal revideres årlig og i samarbeid med fakultetene for å sikre at kvalitetsarbeidet bidrar til kontinuerlig forbedring av utdanningene. Komiteen mener det er positivt med et slikt organisatorisk grep i den tidlige fasen av utviklingen av et kvalitetssystem. Det sikrer fleksibilitet i kvalitetsarbeidet og er derfor essensielt for videreutvikling av kvalitet i utdanningene.

Kvalitetssystemet, som er beskrevet i kapittel 2.2 i denne rapporten, skal være en støttestruktur for det daglige kvalitetsarbeidet blant ansatte og studenter. Komiteen vurderer det slik at kvalitetssystemet har en oversiktlig struktur og inneholder gode skriftlige rutiner for at universitetet skal kunne ivareta og dokumentere kvaliteten i sine utdanninger. Kvalitetssystemet inneholder et årshjul med milepæler gjennom året, som skal bidra til at det arbeides systematisk for å sikre kvalitet i alle ledd, på emne-, program- og porteføljnivå. For å sikre systematisk fremdrift og mer enhetlig struktur er det laget tilsvarende rapporteringsnivåer. Kvalitetssystemet omfatter hele studieporteføljen, både emner, årsheter, bachelorutdanninger, masterutdanninger, ph.d.-utdanninger og videreutdanninger, og inneholder tydelige beskrivelser av sentrale organ, roller, rutiner, ansvar, rapporteringslinjer og informasjonsflyt i kvalitetsarbeidet.

Komiteens inntrykk er at kvalitetssystemet er relativt omfattende og inneholder mange ulike møtearenaer og kvalitetsprosesser på alle nivåer. Komiteen har derfor vært opptatt av om kvalitetssystemets omfattende rapporteringsregime kan bli mye å følge opp, og om det kan bli vanskelig for brukerne av kvalitetssystemet å finne frem til det de trenger i sitt daglige virke ved universitetet.

I samtaler med ansatte under institusjonsbesøket ble det klart for komiteen at UiS, som har implementert kvalitetssystemet digitalt, har lagt til rette for at ansatte ved de ulike fakultetene på en grei måte finner frem til informasjon, dokumenter og maler som er relevante for deres roller og oppgaver i kvalitetsarbeidet. Komiteen fikk også en klar forståelse av at rapporteringen gjennom det nye digitale systemet fungerer bedre enn i det gamle systemet. Det ble sagt at de viktigste årsakene til dette var at det digitale rapporteringssystemet har innlagte rapporteringsmaler som er tilpasset de ulike programmene, og at rapportmalene har en tydelig struktur som viser hva rapportene skal inneholde.

Kvalitetssystemet gjelder for hele universitetet, men fakultetsstyrene har fullmakt til å lage tilleggsordninger der det er tjenlig ut fra fakultetets interne organisering og/eller fagområdenes egenart. Komiteen synes det er et fornuftig grep at kvalitetsarbeidet blir tilpasset særegne behov for det enkelte fagområdet. Ved Fakultet for utøvende kunsthøgskolen arrangeres det ulike aktiviteter, for eksempel konserter, der studenter fra ulike emner og kull deltar. I studentevaluering av slike aktiviteter vil ikke ordinære emneevalueringer fange opp studentenes tilbakemeldinger. Diskusjoner rundt ulike tilpasninger av kvalitetsarbeidet er en løpende prosess som utføres i nært samarbeid med utdanningsavdelingen. Komiteen vurderer dette som positivt, men mener at UiS bør være oppmerksom på balansen mellom fakultetenes autonomi på den ene siden og institusjonens behov for et enhetlig og helhetlig system på den andre siden.

Kvalitetssystemet til UiS er nytt, og det er derfor begrenset mengde praksis som ligger til grunn for komiteens vurderinger. Basert på dokumentasjonen er det ikke enkelt for komiteen å vurdere om UiS har et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som sikrer og videreutvikler kvaliteten i utdanningene. Ut fra kvalitetssystemets utforming, det brede forankringsarbeidet blant ansatte og studenter i organisasjonen, fakultetenes tilpasninger til systemet, digitaliseringen av systemet og samtalene komiteen hadde med ansatte og studenter under institusjonsbesøket, er komiteens vurdering likevel at den har tillit til at UiS sitt kvalitetssystem er og vil bli et godt verktøy for å sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningene.

Studentevalueringer

Systembeskrivelsen inneholder studentevalueringer på alle nivåer. På emnenivå skal det på bachelor- og masternivå gjennomføres en «tidligdialog» mellom underviser og studentene tidlig i semesteret hver gang emnet gjennomføres, slik at det kan gjøres endringer og justeringer for studentene på emnet. Det skal også gjennomføres en standardisert emneevaluering minimum hvert tredje år. Begge former for evalueringer skal kunne ut i en emnerapport. I henhold til kvalitetssystemet skal det foregå evaluering av praksis på emne- og programnivå, som består av studentevaluering av praksis, praksisstedets evaluering av UiS og UiS sin evaluering av praksisstedet. På ph.d.-nivå viser kvalitetssystemet en litt annen rutine. Emneansvarlig skriver en emnerapport hver gang et emne gjennomføres. Emnerapporten skal blant annet bygge på egen vurdering av hva som fungerer godt, og hva som bør endres i emnet, tilbakemeldinger fra ph.d.-kandidater som har tatt emnet, og dialog med undervisere.

På studieprogramnivå skal det på bachelor- og masterutdanninger gjennomføres evalueringer etter avsluttet studieår. Evalueringene skal baseres på kvantitative resultatdata, emnerapporter og resultater fra emneevalueringer og dialoger om kvalitet på emne- og studieprogramnivå. Evalueringene skal munne ut i programrapporter. I tillegg skal det gjennomføres periodisk evaluering av hvert studieprogram hvert femte år. Ph.d.-programmene evalueres etter avslutning av studieåret. Resultatene fra evalueringen formuleres i en ph.d.-programrapport.

Konklusjon

Kravene i universitets- og høyskoleloven § 1-6 er oppfylt.

Læringsmiljø

§ 4-3 (4) Institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring etter § 1-6.

Vurdering

I UiS sitt strategidokument, «Strategi 2030», er «et godt lærings- og arbeidsmiljø» en av seks strategiske ambisjoner. Den strategiske ambisjonen blir videre operasjonalisert i en 4-årig institusjonell handlingsplan med konkrete mål og aktuelle måleparametere. Handlingsplanen for 2024 viser til 15 ulike tiltak som strekker seg fra nye fysiske og psykososiale tilrettelegginger til formidling av gode historier fra læringsmiljøet og utvikling av «kultur».

Læringsmiljøutvalget (LU) ved UiS skal gjennom mandat gitt av universitetsstyret se til at bestemmelsene om læringsmiljø i universitets- og høyskoleloven (uhl) § 4-3 gjennomføres og etterleves. Utvalget skal bidra aktivt til at læringsmiljøet ved UiS blir bedre, og til at læringsmiljøet for hvert studietilbud oppfyller minstekravet. LUs årsrapport for 2020 viser at utvalgets hovedområder er hentet fra strategien og handlingsplanen. I løpet av året fokuserte LU på digitalisering, omstilling, internasjonalisering og bærekraft. Hovedområdene for utvalgets arbeid i 2021 skal være universell utforming og tilrettelegging, læringsmiljøet i utdanningene og i kvalitetssystemet samt seminarer og oppfølging. Selv om komiteen ser en kobling mellom LU og UiS sin overordnede strategi, mener komiteen at koblingen fortsatt kan styrkes. Det ville være naturlig at LU var nevnt i handlingsplanen for 2024, og at utvalget hadde hatt ansvar for å følge opp noen av tiltakene som er beskrevet.

UiS har gjennom kvalitetssystemet og i LUs mandat utvidet læringsmiljøbegrepet til å inkludere det organisatoriske, digitale og pedagogiske læringsmiljøet, i tråd med endringene i uhl § 4-3 (2) i 2021. Komiteen mener dette er et fint grep, men savner en tydeligere operasjonalisering av begrepene sett for eksempel i sammenheng med handlingsplanen eller LUs årsrapport. Årsrapporten er i stor grad en beskrivelse av hva slags saker LU har hatt, hvem utvalget samarbeider med, og hva slags temaer det planlegger å følge opp. Siden styret har gitt LU mandat til også å sørge for gjennomføring og etterlevelse av læringsmiljøet ved UiS, kunne årsrapporten også ha inneholdt flere analyser av tilstanden rundt læringsmiljø ved UiS. Årsrapporten kunne også ha gitt flere konkrete råd eller mer informasjon til styret om hva styret bør være oppmerksomme på når det gjelder læringsmiljøet. LUs årsrapport bør inkluderes i kvalitetssystemets årshjul, slik at utvalget kobles tettere på kvalitetsarbeidet ved institusjonen.

Komiteen mener likevel at UiS dokumenterer sitt læringsmiljø på en hensiktsmessig måte. For eksempel blir «Si ifra»-systemet gjennomgått hvert år av LU, og rutinene revideres med jevne mellomrom. Studentombudet ved UiS er veletablert, ombudet får mange henvendelser fra studenter, og årsrapporten er svært god og informativ. Videre oppfatter komiteen det som positivt at studentombudet sitter i LU som observatør med talerett. Utdanningsutvalget (UU) og LU samarbeider tett og i 2020 gikk utvalgene over til en

ordning der begge utvalgene har møte på samme dag, slik at det er overlapp mellom de to møtene. Utvalgenes felles saker, som for eksempel studentfracfall, gjennomføring og Utdannings- og læringsmiljøprisen legges til fellesmøter, slik at sakene legges frem kun en gang for begge utvalg. Komiteen mener dette virker som et godt tiltak for å bedre samordning, deling av informasjon og bygging av kvalitetskultur. (Se også beskrivelser og vurderinger av forankring og kvalitetskultur under studietilsynsforskriften § 4-1 (2).)

Komiteen vil trekke frem hvordan UiS også innenfor læringsmiljø har klart å knytte ph.d.-utdanningene tettere mot kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet. Komiteen mener det er et godt grep at UiS har inkludert en ph.d.-kandidat som fast medlem i LU. Studentombudet ved UiS har også fått utvidet sitt ansvarsområde til å omfatte ph.d.-kandidatene ved UiS. Studentombudet kan derfor gi råd til ph.d.-kandidater i saker knyttet til deres studiesituasjon. Dokumentasjonen viser også at ph.d.-kandidatenes læringsmiljø er på agendaen i universitetets forskningsetiske utvalg, og at UiS legger vekt på ph.d.-kandidatenes psykososiale læringsmiljø og mentale helse.

Dokumentasjonen viser at UiS har alle de pålagte formelle strukturene på plass for å kunne ivareta læringsmiljøet ved institusjonen på en god måte. Læringsmiljø fremstår tydelig som en viktig strategisk prioritering ved UiS.

Konklusjon

Kravene i universitets- og høyskoleloven § 4-3 (4) er oppfylt.

3.2 Studiekvalitetsforskriften

Krav til systematisk kvalitetsarbeid – periodiske evalueringer

§ 2-1 (2) Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine. Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene. Evalueringsresultatene skal være offentlige.

Vurdering

Periodisk evaluering av studietilbud er tydelig beskrevet i universitetets kvalitetssystem, inkludert hvem som har ansvar for evalueringene, hvor ofte evalueringene skal foregå, hvilket formål evalueringene skal ha, hvilke data som skal legges til grunn, og hvordan evalueringene skal dokumenteres. Utdanningsutvalget fastsatte retningslinjer og prosedyrer for periodiske evalueringer i 2017. I 2019 ble det bestemt at periodiske evalueringer skulle kobles sammen med reakkreditering av studietilbud (se mer under studietilsynsforskriften § 4-1 (3)). Retningslinjene og prosedyrene ble revidert i 2021, da det nye kvalitetssystemet var vedtatt. Evalueringene ble opprinnelig gjennomført i en syklus på seks til åtte år, men fra 2021 har UiS endret dette til en syklus på fem år.

De periodiske evalueringene til UiS har som formål å kontrollere om studietilbudene tilfredsstillende gjeldende krav for akkreditering, og om de har tilfredsstillende resultater. Ifølge UiS skal studieprogrammene vurderes i henhold til akkrediteringskriterier gitt i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften samt tilleggskriterier fastsatt av UiS. Retningslinjene «Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger» ble fastsatt av utdanningsutvalget i 2017 og revidert i 2021. Retningslinjene gjelder for studietilbud på alle nivåer og skal ifølge universitetet revideres ved behov.

Det foreligger plan for periodisk evaluering av alle gradsgivende studietilbud i løpet av 2021–2025. Utdanningsutvalget slo fast på sitt møte i september 2021 at alle dekaner også må se til at fakultetene utarbeider en fast evalueringsplan for årsheter (som ikke inngår i bachelorprogram) og kortere utdanninger. Dersom det oppstår behov for hendelsesbasert evaluering, eller hvis fagmiljøet selv ønsker det, kan studieprogram tas ut til evaluering utenom den fastsatte planen. Avvik fra fastsatt plan skal alltid bygge på en tilråding fra dekan. UiS har utarbeidet en tydelig og detaljert prosedyrebeskrivelse for dokumentbehandling som tar for seg hvert trinn i evalueringsprosessen, hvem som har ansvar, beskrivelse av hva som skal gjøres, og saksbehandlings- og arkiveringsrutiner.

Evalueringene gjennomføres av panel som består av én til to vitenskapelig ansatte fra studietilbudets fagmiljø, én til to eksterne vitenskapelig ansatte fra tilsvarende eller et tilgrensende fagområde, én til to eksterne arbeidslivsrepresentanter, én til to studenter og én representant for de administrativt ansatte. Dekan oppnevner evalueringspanelet etter forslag fra instituttleder eller avdelingsleder(e). Panelet settes sammen slik at det har tilstrekkelig ekstern representasjon. Der det er relevant, kan det også være internasjonal

deltakelse i panelet. Panelets arbeid ledes normalt av en representant fra studietilbudets fagmiljø og koordineres av representanten fra det administrative personalet. Studentrepresentanter oppnevnes i samarbeid med studentorganisasjonen.

Det er utarbeidet tilpassede maler for periodisk evaluering av bachelor-, master- og ph.d.-utdanninger, også fellesgrader, i henhold til kvalitetssystemets beskrivelse og krav til evalueringene. Komiteen mener universitetet har gjort et godt grep ved å utarbeide maler som er tilpasset ulike sykluser og studietilbud, så lenge malene er lett tilgjengelig for ansatte som skal bruke dem. I samtaler med ansatte under institusjonsbesøket ble komiteen fortalt at fakultetenes administrasjon har laget gode digitale systemer som gjør det lett for ansatte å finne frem til de riktige malene som skal brukes for de ulike evalueringene. UiS skriver i sin redegjørelse at alle malene vil bli gjennomgått og revidert ved behov, noe komiteen har tillit til at vil bli gjort. Malene inneholder krav til panelets sammensetning, panelets mandat, oversikt over dokumentasjonen som skal fremskaffes for panelets arbeid, hvilke akkrediteringskriterier panelet skal vurdere, panelets samlede vurdering og, til slutt, dekanens vurdering, tilråding og tiltaksplan. NOKUTs sakkyndige komite har et godt inntrykk av det digitale systemet og mener at faste maler kombinert med gode rutiner vil gjøre evalueringene enda mer hensiktsmessige og målrettede for universitetets kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av de enkelte studietilbudene.

Komiteen merker seg at det i evalueringspanelene også sitter både eksterne vitenskapelig ansatte fra andre utdanningsinstitusjoner, arbeidslivrepresentanter og studentrepresentanter. Evalueringen skal resultere i en evalueringsrapport som behandles av studietilbudets faglige ledelse: studieprogramleder og instituttleder/avdelingsleder(e). Videre går rapporten til dekan, som gir sin vurdering og tilråding før rapporten sendes til utdanningsdirektøren for videre behandling. Komiteen har sett flere eksempler på periodiske evalueringer som er grundige, som svarer ut akkrediteringskriteriene, og som følger de aktuelle malene, slik det står beskrevet i kvalitetssystemet.

Konklusjon

Kravene i studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2) er oppfylt.

3.3 Studietilsynsforskriften

Strategi og kvalitetsområder

§ 4-1 (1) Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte.

Vurdering

UiS har som formål å være et innovativt universitet med internasjonal profil, å være en drivkraft i kunnskapsutviklingen og å ha tette koblinger til samfunns- og arbeidsliv. Mottoet til UiS er «Vi vil utfordre det velkjente, og utforske det ukjente». UiS skriver i sin redegjørelse at til grunn for utviklingsavtalen mellom Kunnskapsdepartementet og UiS ligger de strategiske områdene «grønn omstilling», «åpent universitet» og «et godt lærings- og arbeidsmiljø». Styret ved UiS vedtok høsten 2020 en ny strategi som gir nye strategiske ambisjoner fra 2021 frem mot 2030. Strategien gjenspeiler utviklingsavtalen, og UiS har valgt ut seks strategiske ambisjoner: «energi», «helse og velferd», «læring for livet», «grønn omstilling», «et åpent universitet» og «et godt lærings- og arbeidsmiljø».

I forlengelsen av strategien har UiS innført en 4-årig institusjonell handlingsplan som skal være universitetets sentrale styringsdokument for å operasjonalisere strategien. Handlingsplanen inneholder overordnede prioriteringer og fellestiltak. UiS skal gjennom tiltakene som er beskrevet i handlingsplanen 2024, sikre seg større strategisk handlingsrom gjennom bedre utdanningskvalitet, økt ekstern finansiering og effektiv drift. Handlingsplanen er strukturert rundt strategiens ambisjoner, og ambisjonene brytes ned til målområder i handlingsplanen. I tilknytning til strategien og handlingsplanen jobber UiS med å få etablert gjennomgående kvantitative og kvalitative måleparametere som skal brukes av hele eller store deler av universitetet gjennom analyseverktøyet «UiS Innsikt». Videre skal institusjonelle årsplaner bygge på handlingsplanen og konkretisere prioriteringer for inneværende år.

De fleste av tiltakene som skal operasjonalisere strategi, handlingsplan og årsplan, skal utføres på fakultetsnivå. I dokumentasjonen vises det til at 60 prosent av tiltakene skal gjennomføres på fakultetsnivå. Fakultetene og museet skal derfor utdype den institusjonelle 4-årsplanen og årsplanen ved å lage egne 4-årsplaner og årsplaner hvor tiltakene beskrives og tilpasses de ulike fagområdene. Under intervjuene ble det bekreftet at fakultetene har valgt ulike løsninger og tilpasset seg satsningsområdene ulikt, men at alle må vise en sammenheng mellom fakultetets handlingsplaner og institusjonens planer. Fakultetene skal uttrykke sin faglige profil og egenart og bidra til å iverksette UiS sin strategi og handlingsplan. Dokumentasjonen viser hvordan fakultetene operasjonaliserer strategien gjennom studieporteføljesaken til styret, som er beskrevet i årshjulet i kvalitetssystemet. For eksempel redegjør Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora for sin egen faglige profil og egenart og skriver at «læring for livet» er det området som i størst grad samsvarer med fakultetets fagprofil. Til den strategiske ambisjonen «grønn omstilling» vil fakultetet bidra med miljøhumaniora, bærekraftstenkning og bærekraftsdidaktikk. Komiteen merker

seg at fakultetet har gjort en god jobb med å få frem tydelige koblinger til arbeids- og samfunnsliv. «Helse og velferd» er et selvsagt satsningsområde for Det helsevitenskaplige fakultet, og fakultetet skal bidra til bærekraftige og fremtidsrettede helse- og velferdstjenester. Fakultets innsatsområder er blant annet «globale helseutfordringer» og «helseteknologi og simulering».

UiS har ikke eksplisitt definerte kvalitetsområder som det rapporteres på gjennom kvalitetssystemet for hvert år, men bruker i stedet de strategiske ambisjonene og handlingsplanene som et utgangspunkt. Krav til studieporteføljerapportering innebærer en årlig rullering på de seks strategiske ambisjonene. Informasjonen fakultetene bygger på, er blant annet aggregerte resultat- og kvalitetsdata fra «UiS Innsikt». For 2021 rapporteres det på «grønn omstilling» og «et godt lærings- og arbeidsmiljø». I tillegg har styret bedt fakultetene vurdere gjennomføring og frafall ved alle sykluser, rekruttering på ph.d.-programmene, samarbeid med arbeidslivet og internasjonalisering. Det er ikke helt klart for komiteen hva som er grunnen til at disse temaene har blitt valgt ut for 2021, og heller ikke om fakultetene også til neste år vil rapportere på de samme. Komiteen antar at dette vil bli tydeligere etter hvert som man får mer erfaring med å bruke både kvalitetssystemet, handlingsplanene og flere faste parametere. Komiteen er positiv til at rapporteringen ikke blir en «statisk utsjekking» av faste kvalitetsområder, så lenge UiS klarer å vurdere områder som for eksempel relevans i utdanningene over lengre tid. Komiteen mener også at UiS sin strategi og ambisjoner kunne ha vært tydeligere koblet til studentenes læringsutbytte.

Komiteen anerkjenner det arbeidet UiS har gjort for å få på plass ny strategi, nye handlingsplaner og nytt kvalitetssystem på veldig kort tid og under krevende arbeidsforhold som følge av covid-19-pandemien. Dokumentasjonen og intervjuer med ulike ledelsesnivåer bekrefter at UiS er på et tidlig stadium i koblingen mellom strategi og kvalitetssystem, og at UiS vil måtte justere både handlingsplaner og kvalitetssystemet etter hvert som universitetet får flere erfaringer. Komiteen mener det er klokt at UiS fremover justerer kursen når institusjonen ser behovet for dette, men mener likevel at UiS er på rett vei. Kvalitetsarbeidet ved UiS er forankret i strategien, og kvalitetsarbeidet dekker alle vesentlige områder av betydning for studentenes læringsutbytte gjennom at de seks strategiske ambisjonene brukes inn mot kvalitetsarbeidet. Videre er de strategiske ambisjonene frem mot 2030 både adekvate og gjennomtenkte. Den overordnede strategien gir en god overbygning for kvalitetssystemet og legger opp til langsiktig tenkning rundt kvalitetsarbeidet.

Konklusjon

Kravene i studietilsynsforskriften § 4-1 (1) er oppfylt.

Forankring og kvalitetskultur

§ 4-1 (2) Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.

Vurdering

Forankring

Kvalitetssystemet ved UiS er fundert på fem byggesteiner. En av byggesteinene er «styrer, utvalg, råd og dialogiske arenaer». Kvalitetsarbeidet skal gjennomføres både i formelle fora og på dialogiske arenaer. De dialogiske arenaene og formelle møtene skal tilrettelegge og fremme kvalitetskultur. I oppfølgingen av NOKUTs tilsynsrapport fra 2020 gjennomførte UiS fem delprosjekter. Ett av delprosjektene gikk ut på å revidere mandater og stillings- og funksjonsbeskrivelser. Saken kom opp til universitetsstyret 10. desember 2020, etter en høringsrunde ved blant annet fakultetene, fagforeninger og studentorganisasjonen (StOr). Arbeidet blir beskrevet som en begrenset revisjon av innholdet av mandater og funksjoner som berører kvalitetssystemet, men var likevel et stort og nødvendig arbeid for å få samsvar mellom mandater og funksjoner med rollebeskrivelsene i kvalitetssystemet.

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for kvalitetsarbeidet. Universitetsstyret skal særlig holde oppsyn med kvalitetsarbeidet gjennom sin årlige bestilling til fakultetene, hvor fakultetene rapporterer på ulike temaer. Studieporteføljereportene skal behandles i styret innen november hvert år. UiS skriver i sin redegjørelse at rektors strategiske dialogmøter med fakultetene gir tydelige styringssignaler i institusjonens systematiske kvalitetsarbeid og er en viktig arena for forankring og utvikling av universitetets kvalitetsarbeid. Rektor har sammen med rektoratet også faste ledelsesfora med fakultetene og StOr, og et referat fra et slikt møte viser hvordan informasjon deles bredt i organisasjonen. Prorektor for utdanning leder utdanningsutvalget, og annet hvert år læringsmiljøutvalget. Prorektor har også årlige dialogmøter med fakultetenes ledelse. Utdanningsdirektør har månedlige møter med fakultetsdirektørene. Slike formelle fora skal sikre god forankring av kvalitetsarbeidet mellom institusjonsnivå og fakultetene, og en viss informasjonsflyt om utdanningskvalitet på tvers av fakultetene.

Fakultetsstyrene kan etablere studieporteføljeutvalg, som ledes av prodekan for utdanning og består av studieprogramledere samt studenttillitsvalgte. Studieporteføljeutvalgene bidrar til samordning og synergier mellom studieprogrammene ved fakultetene. Prodekan for utdanning gjennomfører dialoger med alle institutter/avdelinger om kvalitetsarbeidet, og alle studieprogram på bachelor- og masternivå skal ha et studieprogramråd. Studieprogramrådet ledes av studieprogramleder og doktorgradsutvalgene ledes av prodekan for forskning og innovasjon. Begge rollene har et stort ansvar for studietilbudene og forankring av kvalitetsarbeidet på studietilbudsnivå.

Komiteen vurderer at ansvar og roller i kvalitetsarbeidet er tydelig beskrevet i kvalitetssystemet, og at kvalitetssystemet legger opp til en effektiv tilbakemeldingsstruktur. Komiteen er tilfreds med at alle doktorgradsutvalg ved UiS nå har ph.d.-kandidater som

fullverdige medlemmer. Rapportering mellom nivåene følger linjen fra emneansvarlig, studieprogramleder, instituttleder/avdelingsleder, dekan, prodekan for utdanning og rektorat og til slutt til styret. Årshjulet bidrar til systematikk og forutsigbarhet. Som nevnt tidligere er kvalitetssystemet nytt, og det er derfor begrenset mengde praksis som ligger til grunn for komiteens vurderinger. Likevel vurderer komiteen at kvalitetssystemet tilrettelegger for en god forankring i alle ledelsesnivåene. Dokumentasjonen viser at UiS legger opp til at mandater, utvalg og stillings- og funksjonsbeskrivelser vil bli gjennomgått og revidert årlig på grunnlag av de erfaringer UiS nå gjør seg ved å bruke systemet. Dette ser komiteen som positivt. På institusjonsbesøket fikk komiteen et sterkt inntrykk av at både ledelsen og de ansatte har lagt ned et stort arbeid for å forankre og skape eierskap til det nye kvalitetssystemet og rollebeskrivelsene. Komiteen opplever at det er høy grad av forståelse for roller og ansvar blant de ansatte på ulike nivåer.

Kvalitetskultur

Å fremme kvalitetskultur blant ansatte og studenter innebærer blant annet at institusjonen legger til rette for kunnskapsdeling, medvirkning og arenaer for diskusjon om kvalitetsarbeidet og kvaliteten i studietilbudene. UiS vedtok juni 2020 et revidert kvalitetssystem, og utviklingen av kvalitetssystemet ble muliggjort gjennom en rekke arbeidsgrupper ved institusjonen og bred deltagelse i høringsrunden før styrets vedtak. UiS har arrangert opplærings- og implementeringsmøter for ansatte høsten 2020, hvor utgangspunktet for opplæringen var det nye kvalitetssystemet. Ledere på ulike nivåer har fortalt at revideringen av systemet har skapt engasjement i flere fagmiljøer. På institusjonens ledersamling i 2021 diskuterte de rundt 70 lederne UiS sine strategiske ambisjoner og institusjonens kvalitetsarbeid. Under intervjuene rapporterte ansatte at kvalitetssystemet har blitt mer brukervennlig og transparent. Komiteen vurderer at revideringsarbeidet har bidratt til økt forankring og felles kvalitetskultur gjennom diskusjonene som har funnet sted i organisasjonen.

Ledere, ansatte og studenter melder om at koronasituasjonen, med en hverdag preget av sosial distanse, utfordrende kommunikasjonsflater og digitale møteplasser mellom kolleger, mellom studenter og mellom ansatte og studenter, har vært utfordrende. Komiteen merker seg at UiS like fullt har lagt ned en betydelig innsats i kvalitetsarbeidet. Et signal fra ansatte er at ledelsen er åpne for tilpasninger. Representanter for de ansatte sa også at det er bygd strukturer i kvalitetsarbeidet som har forenklet prosessene, og at kvalitetsarbeidet er blitt mindre avhengig av enkeltpersoner. Studenttillitsvalgte ga uttrykk for at de hadde vært godt involvert i utviklingen av det nye kvalitetssystemet. Komiteen vurderer at tydelige prosess- og rollebeskrivelser og den medvirkningen som følger, er svært viktige faktorer i det daglige kvalitetsarbeidet.

Ett av de nye elementene i kvalitetssystemet er et tydeligere rammeverk for medbestemmelse, noe som også har ført til større engasjement blant studenter og ph.d.-kandidater. Komiteen vurderer at beskrivelsene av studentenes involvering i kvalitetsarbeidet tydelig viser studentenes formelle roller. Studentene er representert i alle sentrale styrer på fakultets- og institusjonsnivå. Dette gir de studenttillitsvalgte gode muligheter til å påvirke utdanningskvaliteten. Mye energi er brukt for å få gjennomført valg

av tillitsvalgte, og i noen grad utpeking, slik at det skal være klasses tillitsvalgte ved de fleste studietilbudene. I arbeidet med å øke medbestemmelsen har StOr utviklet «Tillitsvalgthåndboka ved UiS», som er innrettet mot studenter for å gi nye tillitsvalgte en introduksjon til og hjelp inn i tillitsvalgtrollen. Komiteen vil berømme dette arbeidet. Tillitsvalgthåndboka er en gjennomarbeidet og fin introduksjon om rollene og vervene studentene skal innta ved UiS. Håndboken oppfordrer også til medbestemmelse og engasjement.

StOr har opprettet «Tillitsvalgtforumet», som skal være et samarbeidsforum for alle tillitsvalgte på tvers av studieretning og fakultet. Forumet skal være en uformell møteplass hvor tillitsvalgte kan samarbeide om å finne gode løsninger og lære av hverandre. Nå som campusene åpner igjen, planlegger StOr og utdanningsavdelingen ved UiS opplæring av tillitsvalgte på alle nivå.

Gjennom kvalitetsarbeidet skal UiS fremme kvalitetskultur, og komiteen mener at universitetet er på rett vei. Komiteen vurderer at rammeverket nå er på plass, og at det i seg selv bidrar til styrking av kvalitetskulturen ved UiS. Samtidig oppmunttrer komiteen universitetet til å fortsette å øke de ansattes kompetanse i bruk av kvalitetssystemet. Komiteen deler rektoratets syn om at kvalitetsarbeid bør være en integrert del av det vitenskapelige arbeidet, og at kvalitetskultur er noe institusjonen må arbeide med kontinuerlig.

Konklusjon

Kravene i studietilsynsforskriften § 4-1 (2) er oppfylt.

Ordninger for systematisk kontroll

§ 4-1 (3) Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-3 og kapittel 2 i denne forskrift.

Vurdering

Akkreditering og etablering av studietilbud

Retningslinjene «Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger» gjelder for studietilbud på alle nivåer. Komiteen merker seg at retningslinjene brukes aktivt i kvalitetsarbeidet. Det er i tillegg utarbeidet særskilte retningslinjer med kriterier som gjelder for akkreditering av ph.d.-utdanninger. Retningslinjene er basert på akkrediteringskriterier gitt i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften samt eventuelle tilleggskriterier fastsatt av UiS.

UiS har utarbeidet en tydelig oversikt over myndighetsfordeling og frister for akkreditering, etablering og nedlegging av studietilbud. Rektor har myndighet til å gi utredningstillatelse til nye gradstudier, mens dekan har myndighet til å gi utredningstillatelse, akkreditere og etablere årsheter og andre studietilbud til og med 60 studiepoeng. Videre er det utdanningsutvalget som har myndighet til å akkreditere gradstudier, mens styret vedtar etablering av gradstudier etter søknad fra fakultetene.

Universitetet har utarbeidet en prosedyrebeskrivelse for arbeidet frem mot akkreditering og etablering av nye studietilbud. Prosedyrebeskrivelsen, som i henhold til universitetet skal sikre at studietilbudene er utviklet i samsvar med gjeldende regelverk og frister, og at studieplanene oppfyller både NOKUTs kriterier og UiS sine egne kvalitetskrav, skal danne grunnlaget for søknad om akkreditering og etablering. Komiteen vurderer prosedyrebeskrivelsen som grundig, gjennomarbeidet og oversiktlig.

UiS har utarbeidet mal for søknad om tillatelse til å utrede og utvikle søknad om akkreditering og etablering. Utredningssøknaden må godkjennes før selve søknaden om akkreditering og etablering igangsettes for studietilbud på alle nivåer. Komiteen mener at begge disse malene forholder seg aktivt til NOKUTs krav og UiS sine egne krav.

Alle søknader om akkreditering av nye studietilbud skal gjennom en ekstern fagfelleevaluering, noe komiteen vurderer som positivt. UiS har utarbeidet maler for både bachelor- og masterutdanninger, med oversikt over kriterier som de eksterne fagfellene skal vurdere. Dette skal sikre at fagfellene vurderer alle deler av de omsøkte programmene. Komiteen har blitt forelagt flere eksempler på søknader til styret om etablering og akkreditering av studietilbud. De sakkyndige merker seg at alle prosedyrer og maler har blitt fulgt, og at søknadene er grundig utarbeidet.

Reakkreditering av akkrediterte studietilbud og periodiske evalueringer

Universitetet har besluttet ikke å ha egne prosesser for reakkreditering av studietilbud, men heller koble prosedyrer for reakkreditering sammen med prosedyrer for periodisk evaluering. Prosessen skal gjennomføres i en femårig syklus etter retningslinjer fastsatt av

utdanningsutvalget i 2017. Retningslinjene ble sist revidert i desember 2020, etter styrets vedtak om å innføre det nye kvalitetssystemet i juni 2020. Se også kapittel om studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2).

Før det ble besluttet å koble reakkreditering sammen med periodisk evaluering av gradsutdanninger, ble det gjennomført tre piloter med ekstern fagfelle- og arbeidslivsdeltakelse. Det ble utarbeidet prosedyrer og maler for pilotevalueringene, basert på utdanningsutvalgets retningslinjer for reakkreditering. Panelenes rapporter ble behandlet i utdanningsutvalget. Komiteen ser i dokumentasjonen at panelene som gjennomførte pilotevalueringene, kom med innspill og råd til både faglig oppfølging i de konkrete programmene og til den konkrete arbeidsprosessen og de prosedyrene som skulle gjennomføres når reakkreditering ble koblet til periodisk evaluering av gradsutdanninger. Utdanningsutvalget vedtok at retningslinjer, prosedyrer og maler skulle bli revidert på grunnlag av erfaringer fra pilotene.

UiS har gjennomført flere reakkrediteringsprosesser i 2020 som har fått grundig behandling i utdanningsutvalget. Hovedtrinnene i reakkrediteringsarbeidet er at panelets rapport fra den periodiske evalueringen behandles i fakultetet, og at dekan gir sin tilrådning og fastsetter en tiltaksplan. Deretter behandler utdanningsutvalget reakkrediteringsspørsmålet og orienteres om prioriterte tiltak som er fastsatt av studieprogramledere/instituttledere eller avdelingsledere ved fakultetet. Eventuelle saker om nedlegging av studietilbud på grunnlag av periodisk evaluering behandles av styret, men komiteen forstår det slik at ingen studietilbud så langt har blitt nedlagt basert på reakkrediteringsprosesser.

Komiteens vurdering er at UiS har tilfredsstillende ordninger for etablering av nye studietilbud, sammen med systematiske rutiner for evaluering av eksisterende emner og programmer, se beskrivelse av studietilsynsforskriften § 4-1 (4) og § 4-1 (5) for en mer detaljert beskrivelse. Til sammen sikrer dette på en god måte nødvendig kontroll med at alle studietilbud til enhver tid tilfredsstillende gjeldende krav i forskriftene.

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 4-1 (3) er oppfylt.

Systematisk innhenting av informasjon

§ 4-1 (4) Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.

Vurdering

Universitetet i Stavanger genererer informasjon om studietilbudene gjennom rapporteringsstrukturen, som vektlegger de tre kvalitetsnivåene kvalitet i emner, kvalitet i studieprogram og kvalitet i studieporteføljen. I kvalitetssystemet presiserer universitetet hvilken dokumentasjon som benyttes for rapportering på de ulike nivåene.

Dokumentasjonskravet er minimumskrav for datagrunnlaget. UiS tydeliggjør hvordan datagrunnlaget skal anvendes i rapporteringskjeden. I tillegg til dette datagrunnlaget kommer tidligdialog og det uformelle kvalitetsarbeidet, som struktureres inn i emnerapportering. Informasjonen som brukes for å vurdere kvaliteten i studietilbudene, viser, slik komiteen vurderer det, en overvekt i bruk av interne kilder.

Interne kilder

Sentralt i kvalitetsarbeidet ved UiS er de dialogiske kvalitetsprosessene, slik som rektors styringsdialog med det enkelte fakultet og utdanningsdirektørens dialogmøte med StOr-ledelsen. Det mest fremtredende dialogiske elementet er dog tidligdialogen. Tidligdialog gjennomføres i emnene hvert semester de tilbys, og beskrives som en samtale mellom studentene på emnet og den emneansvarlige. Samtalen skal være basert på data som enten samles inn gjennom digitale spørreundersøkelser eller i kullmøter. Tidligdialogen fremstår som en underveisvurdering av emnet og utgjør en strukturering av det uformelle kvalitetsarbeidet med formål å kunne føre til endringer og forbedringer i det gjeldende semesteret. I kvalitetssystemet beskriver UiS at tidspunktet for tidligdialogen skal balanseres mellom sent nok til at studentene kan gi relevante tilbakemeldinger og tidlig nok til at endringer kan gjøres. Et eksempel på at bruken av tidligdialog har ført til endringer i emnet samme semester, var da studentene meldte inn at det var kommunikasjonsvansker med en underviser som ikke hadde norsk som morsmål. Instituttet ansatte studentassistenter samme semester. Neste gang emnet ble gjennomført, var det allokert ressurser til studentassistenter, og underviseren hadde fått opplæring i norsk.

Fakultetene står fritt til å utarbeide mal for tidligdialogen. Under institusjonsbesøket fikk komiteen høre at generiske spørsmål ikke ble sett på som særlig nyttige for et slikt prosessuelt grep som tidligdialogen er. Fakultetene har generiske spørsmål til hjelp, men tidligdialogen fokuserer tett på emnets særpreg, og emneansvarlig utformer derfor ofte selv de spørsmålene som skal brukes i tidligdialogen. Det skal føres referat fra tidligdialogen, og referatet inngår som en del av emnerapporten.

Komiteen merker seg at det gis utydelige signaler på hvorvidt tidligdialogen gjennomføres på en systematisk måte ved ethvert av EVU-tilbudene. Med tanke på at UiS beskriver tidligdialogen som sentral i kvalitetsarbeidet, forventet komiteen å finne mekanismer som

sikrer tidligdialogens gjennomføring. En risiko ved å individualisere tidligdialogen er at dette kan gå på bekostning av systematikken i kvalitetsarbeidet.

Innhenting av informasjon for kvalitetsarbeidet i emnet skjer også gjennom standardiserte studentevalueringer som gjennomføres minimum hvert tredje år. Et grep som tas for å se emner i sammenheng, gjøres gjennom semesterevalueringer, hvor praksisevalueringer er sentrale i de tilfellene studietilbudet har praksis. Kvalitetsutvikling av praksis er et eget tema i kvalitetssystemet. Det skal være dialog mellom studentene, praksisstedet og UiS etter endt praksisperiode. Grunnlaget for dialogen er tre ulike digitale evalueringer: 1) studentevaluering av praksisen, 2) praksisstedets evaluering av UiS og praksisen og 3) UiS sin evaluering av praksisstedet. Formålet med dialogen er å forbedre praksisutdanningene ved UiS. Det skrives referat fra dialogen. Referatet inngår i grunnlaget for semesterevaluering i studietilbudet og for emnerapporten fra emnet.

UiS benytter seg av årlige studieprogramevalueringer. I disse evalueringene utgjør alle studietilbudets emnerapporter en del av datagrunnlaget, sammen med resultater fra de standardiserte studentevalueringene, andre evalueringsdata og resultatdata fra UiS Innsikt Utdanning. Andre evalueringer er periodiske evalueringer av studieprogram og reakkreditering av akkrediterte studietilbud, se kapittel om studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2) og om studietilsynsforskriften § 4-1 (3). Periodiske evalueringer erstatter studieprogramevalueringene hvert femte år. I kvalitetssystemet definerer UiS hvilke roller og fora som finnes i det enkelte steg i kvalitetsarbeidet. For studieprogramevaluering går det for eksempel frem av kvalitetssystemet at studieprogramrådet med emneansvarlige, studenttillitsvalgte og studieprogramleder skal delta.

Eksterne kilder

Innhenting av informasjon fra eksterne kilder er ikke tydelig beskrevet i kvalitetssystemet. UiS gjennomførte egen kandidatundersøkelse i 2011, 2015 og 2021 (ved Rambøll), og institusjonen var også med på NIFUs siste kandidatundersøkelse i 2019. Komiteen mener det er viktig at universitetet beskriver hvordan kandidatundersøkelser benyttes som informasjonskilder i det systematiske kvalitetsarbeidet ved universitetet. For eksempel så fikk bachelor i hotelledelse score på 2,7 (maksscore er 5,0) i en kandidatundersøkelse på spørsmålet om i hvilken grad kandidater benytter kompetanser og ferdigheter fra UiS i jobben sin. UiS beskriver (vedlegg 79) at dette er «en betydelig lavere score» sammenlignet med kandidater fra andre studietilbud. Komiteen savner en beskrivelse av hvordan slik informasjon tas med videre i det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiS, og anbefaler at universitetet synliggjør dette på en tydeligere måte. Gjennom komiteens samtaler med ansatte under institusjonsbesøket ble det imidlertid beskrevet hvordan informasjon fra Kandidatundersøkelsen, Studiebarometeret og SHoT-undersøkelsen gikk inn i de formelle rapporteringslinjene ved UiS, og hvordan informasjonen brukes i studieprogramrapportene. Selv om eksterne relevante kilder vil kunne være ulike for hvert studietilbud, vil komiteen likevel påpeke viktigheten av å tydeliggjøre dette i systembeskrivelsen. For et universitet som UiS, med en regional tyngde og en bred kontaktflate mot regionalt og nasjonalt samfunns- og arbeidsliv, vil eksterne kilder være relevante for kvalitetsarbeidet på studietilbudene.

Kvalitetssystemet er et rammeverk for kvalitetsarbeidet ved UiS, og hvert fakultet har god anledning til å utvikle egne maler og evalueringer innenfor dette rammeverket. Komiteen mener at det er en styrke med fagnærhet i kvalitetsarbeidet, men vil peke på at med den beskrevne minstestandarden i rammeverket vil kvalitetsarbeidet nyte godt av at UiS tar diskusjonen om «informasjonsoverbelastning». Komiteen ser likevel at fakultetene gjør en fornuftig prioritering av behov for data i behandlingen av egne evalueringer og rapporter.

Komiteen finner at beskrivelsene i kvalitetssystemet, som ble utdypet i samtaler under institusjonsbesøket, utgjør et svært godt grunnlag for innhenting av informasjon som kan brukes til å vurdere kvaliteten i alle studietilbudene ved UiS. Institusjonen har lagt inn gode prosesselementer i hvert nivå av studietilbudene og i kvalitetssystemet er det en god kobling mellom innhenting av informasjon og hvilke rapporter informasjonen skal fremgå gjennom. Under § 4-1 (5) kommer komiteen nærmere inn på hvordan UiS anvender denne informasjonen.

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 4-1 (4) er oppfylt.

Bruk av kunnskap fra kvalitetsarbeidet

§ 4-1 (5) Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet. Sviktende kvalitet skal rettes opp innen rimelig tid.

Vurdering

Kvalitetsarbeidet ved universitetet er bygd over tre nivåer: kvalitet i emner med emnerapportering, kvalitet i studieprogram med studieprogramrapportering og kvalitet i studieportefølje med studieporteføljerapporter. Rapporteringen på emnenivå starter med tidligdialogen, hvor tiltakssløyfene er svært korte gjennom den dialogiske tilnærmingen. Emnerapportene, som skrives årlig, er basert på emneansvarlig sin egenvurdering av emnet samt referat fra tidligdialogen og skal inneholde tiltak som skal gjøres for forbedring av utdanningskvaliteten. Minimum hvert tredje år gjennomføres en standardisert emneevaluering som er utarbeidet sentralt fra universitetet. Denne evalueringen gir kunnskapsgrunnlag for utvikling av emnet og om eventuelle kvalitetsavvik. Komiteen observerer at universitetet lar rapportene fra emnene gå inn i studieprogramrådet. Det er en tiltakslinje som komiteen vurderer som positiv for systematikken i kvalitetsarbeidet. Tiltak fra emnet som ikke kan følges opp i gjeldende studieår, følges opp i den årlige emnerevisjonen.

Studieprogramrådet er involvert i den årlige evalueringen av studieprogrammene. Rådet behandler studieprogramevalueringen og emnerapportene og kommer med anbefalinger og tiltak for det videre kvalitetsarbeidet med programmet i en studieprogramrapport. Studieprogramrådets behandling ligger også til grunn for den årlige studieprogramrevisjonen på fakultetene. Etter at studieåret er fullført, gjør studieprogramrådet en studieprogramevaluering som er bakgrunnen for studieprogramrapporten. Emnerapportene og studieprogramrapporten inngår i årlige emne- og programrevisjoner. Studieprogramleder har ansvar for å følge opp emneevalueringene og emnerapportene. Instituttleder har ansvar for å følge opp frittekstkommentarer i de standardiserte studentevalueringene og bruker emneevalueringer i årlige medarbeidersamtaler.

Fakultetenes studieporteføljerapporter bygger på emne- og studieprogramevalueringene som er gjort på fakultetet. Rapportene er strukturert etter temaene Fagprofil og egenart, størrelse og sammensetning; Bærekraftig omstilling; Samfunn, arbeidsmarked og kompetansebehov; Lærings- og arbeidsmiljø og tilfredshet for studenter og ph.d.-kandidater; Internasjonalisering; Faglig bærekraft; Økonomisk bærekraft og Gjennomgang av fakultetets masterprogram. Ved hvert tema viser malen for rapportene at fakultetet skal oppgi forbedringsområder, tiltak, status samt mål og resultat. Komiteen ønsker her å trekke frem Det helsevitenskapelige fakultets porteføljerapport for 2021. Under temaet Bærekraftig omstilling drar rapporten frem kjønnsbalansen i studiene som forbedringsområde, underbygget av resultater fra kvalitetsarbeidet, og den inneholder forslag til tiltak med resultatmål. Komiteen merker seg at Handelshøyskolen gir tilsvarende

kunnskapsbaserte tiltak under Faglig bærekraft i porteføljerapporten for 2021. Komiteen anbefaler at alle fakultetene følger opp strukturen som er gitt for studieporteføljerapportene.

Periodiske evalueringer av studieprogrammer er behandlet under kapittelet om studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2), hvor det går frem at periodiske evalueringer er viktige for utviklingen av utdanningskvalitet ved universitetet. Et godt eksempel her er den periodiske evalueringen av toårig master Industriell økonomi (IndØk). Det var bred ekstern representasjon i komiteen som gjennomførte evalueringen. Evalueringsrapporten ble diskutert i studieprogramrådet, hvor forslagene til endringer ble gått grundig gjennom. Evalueringen førte til merkbare endringer i studieplanen for studietilbudet for det påfølgende studiekullet.

Masterutdanningen i helsevitenskap, jf. studieporteføljerapport fra Det helsevitenskapelige fakultet for 2021, gir et eksempel på at kunnskap i kvalitetsarbeidet avdekker sviktende kvalitet, og på at avvik rettes opp innen rimelig tid. Ved studietilbudet var det utfordringer knyttet til gjennomstrømming. Den periodiske evalueringen resulterte i en anbefaling om å revidere studieprogrammets beskrivelse, inkludert læringsutbytte, for å tydeliggjøre arbeidslivsrelevansen. Fakultetet beskriver at dette følges opp av en arbeidsgruppe som er nedsatt for å se på videreutviklingen av masterprogrammet.

I dokumentasjonen legger UiS ved en søknad om endring av studiemodellen for bachelorutdanningen i barnehagelærer fra 55 studiepoeng første år og 65 studiepoeng andre år til en 60/60-fordeling. Søknaden viser til misnøye fra studentene og tilbakemeldinger fra trinnrådene ved programmet. Komiteen mener at dette er et godt eksempel på hvordan kunnskap fra kvalitetsarbeidet gir utslag i endringer i studietilbudet, med bakgrunn i erfaringer og med innspill fra både studenter og vitenskapelig ansatte ved utdanningen.

I studieprogramrapporter inngår også informasjon fra Studiebarometeret. Rapportene setter opp tiltak som følges opp neste studieår. Et eksempel her er kritikk mot arbeidsbelastningen i en teknologiutdanning som kom frem i en evaluering. Arbeidsbelastningen ble endret innen neste gjennomkjøring av studietilbudet.

UiS har utarbeidet prosedyre for behandling av saker gjennom «Si ifra»-systemet. Prosedyren er grundig, den gir tydelighet til varslene, og den har en struktur som gjør at varslene videreformidles fra «nivå 1» i organisasjonen til den korrekte instans i henhold til varselets natur. Prosedyren beskriver også i detalj hvordan oppfølgingen av varslene skal gjøres. I saksdokument til læringsmiljøutvalget beskrives det at studentene opplever trygghet og tillit til profesjonell saksbehandling i varslingssaker. Komiteen ønsker å gi ros til UiS for en god systematikk i kvalitetsarbeidet.

Kvalitetsarbeidet ved UiS innebærer tett oppfølging av den enkelte ph.d.-kandidat gjennom halvårssykluser på fremdriftsrapporteringer med involvering av doktorgradsutvalget på det enkelte fakultet. Fremdriftsrapporter, midtveisevalueringer, utviklingssamtaler og dialogmøter fører til innspill til progresjonsrapporter for den enkelte ph.d.-kandidat. UiS

bruker et trafikklyssystem hvor gult eller rødt lys fører til tiltak eller særskilt oppfølging av kandidaten. For ordinære emner på ph.d.-nivå gjelder de samme prosedyrene for kvalitetsarbeidet som for emner på lavere nivå.

I sum har universitetet mange kanaler for å avdekke og rette opp svikt i kvaliteten innen rimelig tid. Komiteens vurdering er også at det arbeides godt med å bruke kunnskapen fra kvalitetsarbeidet til å utvikle kvaliteten i studietilbudene.

Konklusjon

Kravene i studietilsynsforskriften § 4-1 (5) er oppfylt.

Vurdering og utvikling av institusjonens studieportefølje

§ 4-1 (6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.

Vurdering

Den strategiske utviklingen av studieporteføljen starter formelt i februar/mars med styrevedtak om bestilling til fakultetene. Fakultetene skal rapportere det systematiske kvalitetsarbeidet på studietilbudsnivå gjennom studieporteføljerapporter og foreslå antall studieplasser ved studietilbudene.

Fakultetenes studieporteføljerapporter ligger deretter til grunn for styrets årlige sak «Kvalitet i studieportefølje» i oktober/november. Formålet med den årlige saken om studieporteføljen til styret er, ifølge kvalitetshåndboka, en «Vurdering av og beslutning om universitetets studieportefølje, endringer og dimensjonering av programmene».

Ytterligere prosesselement i UiS sitt kvalitetsarbeid på studieporteføljenivå er utviklingsdialogen mellom fakultetene og prorektor for utdanning og den årlige styringsdialogen mellom fakultet og rektor. Utviklingsdialogen i august/september har som formål å vurdere fakultetets studieportefølje og kvalitetsarbeid samt endringer og dimensjonering av programmene. Rektors styringsdialog knytter utvikling av studieporteføljen, resultatutviklingen og kvalitetsarbeidet opp til virksomhetsstyringen.

Det er komiteens vurdering at arbeidet med utvikling av studieporteføljen ved UiS er preget av gode rutiner og en struktur som gjør at fakultetenes arbeid tydelig ligger til grunn for at styret kan oppfylle sitt overbyggende ansvar for utviklingen av studieporteføljen.

Fakultetenes studieporteføljerapporter er lettleste og svarer godt ut bestillingen fra styret. Studieporteføljeutviklingen knyttes opp mot fakultetets handlingsplan, mål og strategiske føringer. Komiteen viser her til studieporteføljerapporten fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) 2020, som inneholder oppsummering av emnerapporter, studieprogramrapporter og periodiske evalueringer, og som lister opp forbedringspunkter og -områder. Komiteen merker seg også kvalitetsrapporten fra Fakultet for utøvende kunst (UK) 2021. Kvalitetsrapporten gjennomgår studieporteføljen i henhold til satsningsområdene fra UiS sin strategi for 2017–2020, som var gjeldende strategi på rapporteringstidspunktet. Komiteen anser at UiS har gode rutiner og god struktur i arbeidet med studieporteføljen. Fakultetenes studieporteføljerapporter bruker resultatene fra kvalitetsarbeidet i sine vurderinger av utviklingen av studieporteføljen. Fakultetenes studieporteføljeutvalg er sentrale i dette arbeidet.

Komiteen viser videre til UiS sin kvalitetshåndbok, hvor det står at eksterne aktører fra UH-sektoren skal bidra inn i arbeidet med akkreditering og periodisk evaluering, og at eksterne aktører fra samfunns- og arbeidsliv skal bidra ved periodisk evaluering, ved gjennomføring og evaluering av praksis samt ved «annen studenttilknytning» til arbeidslivet. Komiteen er positiv til at UiS involverer eksterne aktører i disse prosessene, men bemerker at det

eksterne perspektivet kan tas inn i flere av prosessene i kvalitetsarbeidet for å bidra til den strategiske utviklingen av studieporteføljen.

Det kan se ut til at utviklingen av studieporteføljen ved UiS har vært preget av fakultetsperspektivet. Komiteen viser her til saksfremlegget US79/20 «Kvalitet i studieportefølje – Studieplasser 2021-2022», som i stor grad konsentrerer seg om rammer for opptak. På den måten kommer perspektivet på den strategiske utviklingen av porteføljen på institusjonsnivå i bakgrunnen. I styresak US79/20 om studieportefølje for 2021–2022 hadde komiteen sett det som naturlig at UiS sine seks strategiske ambisjoner ble brukt i en langsiktig porteføljeutvikling, også for opprettelsen av master i rettsvitenskap og profesjonsstudiet i psykologi.

Komiteen erkjenner at rapportene i sak US79/20 er bygd opp etter mal fra den forrige versjonen av kvalitetssystemet, og at rapportene viser til kvalitetsarbeidet knyttet til strategien for 2017–2020. Under institusjonsbesøket ble komiteen fortalt at UiS fra 2021 har endret saksrutinene ved å legge frem to ulike saker, én sak for opptaksrammer og én sak som omhandler kvalitetsarbeidet og utvikling av studieporteføljen. UiS viste også til at det skal utvikles en tettere kobling mellom kvalitetssystemet og økonomistyring. Komiteen anbefaler at styresaker om utvikling av institusjonens studieportefølje i større grad bør ivareta universitetets overordnede mål og strategi, sett opp mot regionale, nasjonale og internasjonale forhold.

Komiteen konkluderer likevel med at resultater fra kvalitetsarbeidet i tilstrekkelig grad inngår i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 4-1 (6) er oppfylt.

4 Komiteens konklusjon for institusjonens systematiske kvalitetsarbeid

Konklusjon

Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Stavanger er tilfredsstillende: Alle krav i universitets- og høyskoleloven §§ 1-6 og 4-3 (4), studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2) og studietilsynsforskriften § 4-1 er oppfylt. De sakkyndige har tillit til at institusjonens systematiske kvalitetsarbeid sikrer og videreutvikler utdanningskvaliteten.

Komiteens kommentarer til konklusjonen

Kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Stavanger oppfyller alle gjeldende krav i lov og forskrifter. Komiteen vurderer at universitetet har hatt en god utvikling og fulgt opp rådene fra forrige tilsyn (jf. kapittel 1 over). UiS har vedtatt nytt kvalitetssystem og ny strategi på veldig kort tid og under krevende arbeidsforhold grunnet koronapandemien.

Komiteens hovedinntrykk er at kvalitetssystemet er gjennomarbeidet når det gjelder både forankring og oppbygning. Systemet ivaretar alle deler av studieporteføljen og sikrer kontinuitet og informasjonsflyt. Kvalitetssystemet er relativt omfattende og inneholder mange ulike møtearenaer og kvalitetsprosesser på alle nivåer. Komiteen erkjenner at det er naturlig at et nytt kvalitetssystem er omfattende, og anbefaler at UiS fortsetter det pågående arbeidet med å tilpasse og justere systemet til de ulike fagfeltene.

Kvalitetssystemet legger til rette for student- og kandidatmedvirkning og involvering av ansatte og relevante eksterne aktører. Digitaliseringen av kvalitetssystemet har gjort systemet til et godt og brukervennlig verktøy som legger til rette for en naturlig og god dialog om utdanningskvalitet. Komiteen vil trekke frem «Tillitsvalgthåndboka» som et tydelig og godt grep for å bistå studentene til å utøve sin tillitsvalgtrolle på en engasjerende måte.

Studieporteføljereportene av august 2021 viser at det rapporteres tydelig og bredt på strategiske mål. Universitetet er i gang med å arbeide frem tydeligere koblinger mellom strategi, kvalitetsarbeid og økonomistyring. Dette er sentrale elementer for kvalitetssikring av utdanningskvaliteten ved UiS, og komiteen vurderer at dette vil øke robustheten i det overordnede porteføljearbeidet.

Det er tydelig for komiteen at det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiS oppfyller alle formelle krav. Likevel mener komiteen at kvalitetsarbeidet har noen forbedringspunkter og et videre utviklingspotensial. Komiteen gir råd til videreutvikling og forbedring av kvalitetsarbeidet ved UiS i kapittel 5 under, men alle disse rådene går ut over minimumskravene som stilles til det systematiske kvalitetsarbeidet i lov og forskrifter.

5 Vedlegg til komiteens innstilling til NOKUT

Råd til videreutvikling av institusjonens systematiske kvalitetsarbeid

I tillegg til å vurdere om kvalitetsarbeidet oppfyller kravene i universitets- og høyskoleloven §§ 1-6 og 4-3 (4), studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2) og studietilsynsforskriftens kapittel 4, ligger det i komiteens mandat å gi råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet ved institusjonen.

Den sakkyndige komiteen vil gi følgende råd til Universitetet i Stavanger:

- Når UiS justerer strategi, handlingsplaner og kvalitetssystem, anbefaler komiteen at universitetet
 - i større grad synliggjør hvordan institusjonens strategi og ambisjoner kobles opp mot studentenes læringsutbytte
 - tydeliggjør forholdet mellom LUs arbeid, de utvidede læringsmiljøbegrepene og målområdet «et godt lærings- og arbeidsmiljø» i «Handlingsplan 2024»
 - fortsetter arbeidet med å knytte EVU-programmene tettere på kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet på en hensiktsmessig måte
 - beskriver innhenting av informasjon fra eksterne kilder, siden eksterne kilder vil være relevante for kvalitetsarbeid på studietilbudene til et universitet med regional tyngde og bred kontaktflate mot regionalt og nasjonalt samfunns- og arbeidsliv
- I videreutviklingen av kvalitetsarbeidet ved UiS anbefaler komiteen institusjonen å være oppmerksom på balansen mellom fakultetenes autonomi på den ene siden og institusjonens behov for et enhetlig og helhetlig system på den andre.
- Komiteen anbefaler også at UiS etterstreber et tydelig institusjonsperspektiv i den strategiske studieporteføljeutviklingen. Komiteen ser det som naturlig at UiS sine seks strategiske ambisjoner blir brukt i en langsiktig porteføljeutvikling.

6 Institusjonens uttalelse til komiteens innstilling

NOKUT
Postboks 578
1327 LYSAKER

Vår ref.: 18/08126-13

Dato: 2021-11-16

Uttalelse fra Universitetet i Stavanger til innstillingen fra sakkyndig komité i forbindelse med tilsyn med universitetets systematiske kvalitetsarbeid.

Universitetet i Stavanger viser til oversendt innstilling fra sakkyndig komité i forbindelse med NOKUTs tilsyn med universitetets kvalitetsarbeid. Innstillingen ble mottatt den 11.11.2021.

Universitetet i Stavanger vil benytte anledning til å takke komiteen for et grundig og godt arbeid. UiS finner komiteens tilbakemeldinger som svært nyttige. Rådene vil være med å danne grunnlaget i arbeidet med videreutvikling av kvalitetsarbeidet ved universitetet.

Universitetet i Stavanger har ingen øvrige kommentarer, men vil også takke sekretariatet i NOKUT for godt samarbeid og god dialog rundt dokumentasjonsarbeidet og gjennomføringen av det digitale tilsynet.

Med vennlig hilsen

Klaus Mohn
rektor

Astrid Birgitte Eggen
prorektor for utdanning

Saksbehandler: Ingrid Stokkeland, tlf.: 51832577

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Utdanningsavdelingen
Seksjon for kvalitet og utvikling i
utdanningene

Universitetet i Stavanger
Postboks 8600
4036 STAVANGER
Org. nr. 971 564 679

Telefon: +47 51 83 10 00
E-mail: post@uis.no
www.uis.no

All post/e-post som inngår i saksbehandling, bes adressert til UiS og ikke til enkeltperson.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578, 1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)